

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Quæst. XXXVI. Circa Fœminas Ecclesiasticas & Moniales, XXXVII.
Abbatissam. XXXVIII. Diaconissam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

QUÆSTIO XXVII. ABBAS.

Autor confundit Ordinationem, quæ est Benedictio Abbatis electi, cum Electione. Multas res scitu dignas omittit. REGULÆ XI. per quas Argumentum exponit, non disponuntur juxta ordinem naturalem, non incipiendo, ut factum opus erat, à qualitatibus Jure Communi requisitis ad Abbates (nempe esse ex ipso Monasterio & non extraneo, undè sequitur, Clericum Sæcularem ab eis excludi, ita, ut postulari tantum possit, perindè ac Monachus extraneus; bonis moribus esse commendatum; bonæ conversationis in Monasterio: & aliis dotibus, quæ enumerantur in *Can. 3. 4. CAUS. XVIII. QUÆST. II.* quos laudat. Post sermonem de Electione, & de iis, per quos fieri debeat: videlicet, per Conventum; loqui opus erat de Ordinatione, quæ fit ab Episcopo. His duobus Capitibus subjici debebant ea, quæ pertinent ad Abbatis Officia; nempe, manere cum Religiosis; non pati, ut vagi sint; obedientiam sibi conciliare; non admittere Monachos alienos; coire quotannis cum aliis Abbatibus, non habere plures Cellulas, neque plura Monasteria, quæ sint ab invicem independentia; subesse Episcopo, si agatur de Abbate, qui non est Exemptus.

Cùm Abbas reus fuit per violationem Officiorum suorum, post illorum enumerationem, differendum erat de punitione Abbatis; per quem exerceri debeat; quæ pena sit illi infligenda: Plura non reperiuntur in illis *Regulis*, quarum Summam attulimus cum methodo, quâ disponi possint, ut debitum ordinem obtineant, valdè discrepantem ab eo, quem hic habent.

Sola *Regula III.* Exceptiones habet: ea pertinet ad Electores. *Exceptio I.* respicit Casum, quo Jus eligendi amiserunt ob sua crimina; *Exceptio II.* Casum, quo Abbas in Superiorem dandus est Monialibus. *Can. 11. CAUS. XVIII.* non loquitur de Abbate, sed de Superiore; verum hic Superior denominari potest Abbas, sicut in Titulo vocatur Præpositus: Moniales, de quibus loquitur, subditæ erant Episcopo; idèque Episcopus eis Superiorem providere tenebatur.

QUÆST. XXVIII. Usque ad XXXV.

Regulæ, quæ hic colliguntur, indicant solum Textus Argumento Quæstionis congruos. Sufficiet observare, per Monachos *Nigros* intelligi *Benedictos*: Privilegium Templariorum & Hospitaliariorum celebrandi semel in anno in Locis interdictis, transisse in Jus Commune, & notabile incrementum accepisse, *Cap. 24. de Sent. Excomm. in 6.* plures alios in Corpore Juris extare Textus circa Argumentum uniuscujusque Quæstionis, quam qui hic indicantur. Illi collecti atque expositi sunt in nostris *Regulis* circa *Religiosos*.

QUÆST. XXXVI. circa *Feminas Ecclesiasticas* & *Moniales*. XXXVII. *Abbatissam*. XXXVIII. *Diaconissam*.

Regulæ duarum novissimarum Quæstionum fere singulæ indicant solum Textus Argumento affines; multi tamen omittuntur: idem fere est de *Regulis XIX.* *Quæst. XXXVI.* multum abest, ut in eâ laudentur omnes Textus, qui ad Ecclesiasticas mulieres pertinent; nihil enim hic occurrit circa *Canonissas*, & nihilominus in Corpore Juris multi *Canones* de ipsis loquuntur, ut patet ex nostro *Traçtatu de Canonissis*.

Contenta in his *Regulis* rectius ordinari potuissent, ea reducendo ad ea, quæ respiciant 1. Earum nomina, *Sanctimonialium, Monialium, Religiosarum*. 2. Receptionem earum, 3. earum Professionem per impositionem Veli; 4. Consecrationem. 5. Earum Superiorem; 6. Earum Visitationem; Officia sive

communia cum Monachis, sive ipsis peculiaria. 7. Punitionem eorum, qui eas corrumpunt.

Pleraque *Regulæ* versantur circa Officia, quorum præcipua sunt. 1. Ut earum Monasteria à Claustris Monachorum sint remota. 2. Ut vitent colloquia & confabulationes cum illis. 3. Ne cantent Officium in eodem Choro cum Clericis, nec cum Monachis. 4. Ne cubent in eodem Lecto cum viris quibuscumque. 5. Ne Domos separatas habeant. 6. Ne tangant Ornamenta Altaris, neque Vasa Sacra, 7. Ne Thus circa Altare gerant, 8. Ne Viros in Conventu doceant. 9. Ne nubant. 10. Orent & ferant Vestes conditioni suæ congruas. 11. Ne egrediantur. *REG. XV.* ferens, observandum esse, quoad *Moniales*, id, quod præcipitur erga *Monachos*, restringi debet ad ea, quæ præcipiuntur *Cap. ult. de Statu Monach.* à quo illa desumpta est, quod nominatim excipit omnia capita, quæ Religiosorum statui non sunt apta: quoad reliqua generaliter affirmare possumus, idem esse de *Monialibus* ac de *Monachis*, quoad ea, quæ pertinent ad substantiam Status Religiosi in Tribus Votis consistentem.

Textus laudatus in *REG. II.* desumptus est à Concilio *Hispalensi*, quod *Moniales* Provincie *Monachorum* directioni subjecit, cum necessariis cautionibus, ad præveniendos utrosque adversus periculum mutæ frequentationis. Is legi meretur.

OBSERVATIONES in CAP. XII. de *Bonis Ecclesiæ in genere.*

Per *Bona Ecclesiastica* intelligitur hic, quidquid pertinet ad Loca Divino Cultui, Piis-ve Operibus consecrata. Nomen, *Ecclesiæ*, hic generale est, & complectitur omnia ejusmodi Locorum genera; nempe, Monasteria, vel Domus Religiosas, sub quibus continentur Hospitalia, varizque eorum species; Capellas; Oratoria; necnon Ecclesias Cathedralis, Collegiatis, Parochiales. Quæ pertinent ad hæc Loca, sunt Mobilia, vel Immobilia. Fructus Naturales, vel Civiles Immobilem, sunt bona Mobilia. Pecunia, quamvis ex natura suâ sit Mobilis, fit nihilominus bonum Immobile, si convertatur in jus pensionem annuam pariens. Cùm beneficia sint Officia, quibus annexi sunt aut certi fundi, vel certi redditus ex illis fundis provenientes, aut certa jura percipiendi aliquos fructus, putà Jus Decimarum percipiendarum, aut Oblationum, aut Primitiarum; Beneficia numerantur inter Ecclesiastica bona, sed duntaxat quatenus habent Temporale, quod in eis merum est accessorium: proindè Textus, qui de Beneficiorum distributione loquuntur, alieni sunt Argumento hujus *Capitis*, quod bona Ecclesiastica in seipsis considerat.

Secus est de Textibus, qui loquuntur de Juribus Beneficiorum: nam Jus administrandi certa bona unum est ex præcipuis Juribus Ecclesiasticis; & duplex est: aliud speciale unicuique Beneficiato competens, & limitatum ad portionem bonorum, quæ ejus Beneficio annexa sunt, quibus uti debet sicut diligens Paterfamilias, invigilando eorum conservationi, ac etiam incremento, prout poterit: aliud generale est, & pertinet ad solos Prælatos, qui Jurisdictionem habent in Beneficia in suo districtu sita; tales sunt imprimis Episcopi, qui, ratione suæ Jurisdictionis Episcopalis, Summam habent Præfecturam in omnia bona Beneficiorum suæ Diœceseos; undè nascitur Jus cogendi Beneficiatos ad conficiendum Inventarium bonorum, ac Jurium Beneficiorum, quod deponatur & servetur in Chartulariis suis; Jus exigendi rationem bonorum Fabricarum; Jus assistendi rationibus reddituum Hospitalium; examinandi causas alienationum, hæque confirmandi, prout expedire duxerint.

Cùm Jus utrumque administrandi bona Ecclesiastica, sit Beneficiorum Appendix, pertinere solum debet